

Tað øvugta av bruttoskattaskipan

Tað ber á rætta borðið at geva teimum skattafyrirmin, sum umvæla síni hús, hildu samgongulimir, men Jógvan Sundstein helt einki um uppskot tjóðveldisfloksins

Hósdagin í seinastu viku hevði lögtingið fyrstu viðgerð av uppskoti tjóðveldisfloksins um at geva fólk skattafyrirmin, tá tey umvæla síni hús.

Grundgevingin fyri uppskotinum er, at nú fólk flest sita so hart í, hava tey ikki ráð at umvæla síni hús. Samstundis ganga fleiri handverkarar arbeidleysir, og nógvar arbeid verður gjørt svart.

Skotið verður upp at loyva helvtarfrádrátt fyri skjalprógvaðar útreiðslur og fullan frádrátt fyri arbeidslønina.

Tjóðveldisflokkurin kall-

ar uppskot sitt eitt arbeidsskipandi tiltak, og tí fór málið í arbeidaramálaneyvndina.

Bjarni Djurholm í fólkaflokkinum tók undir við, at okkurt má gerast fyri at hjálpa teimum mongu sethúsaeigarum, ið eru komnir so illa fyri.

Men tað er bara ein av teimum mongu trupulleikum, sum eru í samfelagnum nú, segði hann.

Hann mælti til, at landið yvirtækur lánini hjá Húsálánsgrunninum og fíggjar tey við einum langfreistaðum láni við ríkisskassaveðhaldi og harvið nið-

urleggja Húsálánsgrunnin.

Munar einki

Hetta uppskotið helt hann einki muna sum hjálp til fólk í sethúsum. Tað skal nóg meira til enn so, segði hann.

Jørgen Niclasen helt tað vera óheppið, at hetta uppskotið er í stríð við ætlanina um bruttoskattaskipan, men annars helt hann tað vera á góðari leið.

Jógvan Sundstein endaði orðaskiftið, ið sveiðaði v'ða, við at mæla frá at samtykkja uppskotið, tí tað er tað øvugta av brutto-

skatti. Hann helt tað eisini vera aðbyrgdarleysa talu at vílta avhøvða Húsálánsgrunnin. Landsstýrið kann ikki yvirtaka tey lánini, segði hann.

Í viðmerkingunum til uppskotið verður MVG-skipanin nevnd sum samfelagsoyðandi, og fleiri nevndu prishækkanimar, ið komnar eru av skipanini. Hesum visti Jógvan Sundstein aftur. Hann heldur fast við, at tað er blivið biligari at liva, og at matvørur eisini eru farnar niður í prisi, orsakað av MVG.

randi

Víkan
ið
fóp

Tórfinn Smith,
blámaður,
skrivar:

Tað mundi ivaleyst vera onnur enn bert undirritaði, sum sat sum kánus, tá útvarpið í vikuni visti at siga frá, at trigger týskir trolarar fóru framvið okkum, hvør við sínari last av toski úr Barentshavinum. Og eingin her á landi hevði hug at bjóða upp á fiskin. Hugsaði um hvussu ofta landsstýrismáðurin í idnaðarmálum hevur sagt, at okkara kreppa er ein tilfeingiskreppa. Og so lata vit alt hetta tilfeingi fara framvið okkum. Samstundis vita vit, at nakrir túsund feroingar ganga arbeidleysir, og virki skalda tó. Frágreiðingina fingi vit seinru. Tað nyttar einki at keypa fiskin, tí vit fáa ikki selt hann aftur.

Um so er, er væl skiljandi, at eingin vil keypa, men tað ger ikki fólk minni ørkymlað. Kom at hugsa um søguna hjá fyrrverandi tingmanninum Adolfi Hansen, tað hann sammetti árliga fiskaútlutning okkara við ein frikadellu pr. europeiska íbúgva. Hvussu gera onnur lond, sum noyðast at selja fleiri frikadellur pr. europeiskan íbúgva?

Friggjadagin hevði nevndin, sum arbeidir við arbeidsskipandi tiltøkum, fund í Havn. Eini 40 fólk møttu, og mong vóru hugskotini sum komu fram. Hinvegin tókust sum felags fyrir øll sum hava roynt eithvørt, at trupult er at koma í gongd, tí eingin figging fast frá peningastovnum. Hinvegin verður alt meira tosað um eina meira ótraditionella figging. Frá forsorgarlógini og arbeidsløysistryggingini. Hetta varð eisini tosað um á fundinum. Millum annað hevur eisini stýrið fyri arbeidsløysisskipanina gjørt uppskot til reglur hvussu pengar úr skipanini kunnu brúkast. Helst ein gongd leið, tí lítið skilagott er at lata milliónir út til fólk fyri einki at gera. Hesi fólk, sum heldur enn fegin vildu fingið eitt arbeidstilboð istaðin. Nú er bert at vóna, at hetta ikki bert verður tosað.

Í hesum døgum eru íslendingar í Føroyum. Teir eru komnir higar bæði í mentunarlíggum og vinnuligum ørindum. Teir skulu vera sera væl komnir, og einki annað var meira natúrligt, at vit øktu samhandil okkara við næstu grannar okkara fyri vestan. Vit frættu eisini herfyri, at føroysk handilsfólk vóru við Smyrli í Aberdeen og kannaðu eftir hvat har var at fáa. Tað er í finasta lagi, at íslendingar koma higar at siga okkum hvat teir hava at selja, og eins gott er tað, at vit fara til Skotlands at hyggja eftir hvat har er at fáa. Men hevði tað ikki eisini verið eitt hugskot, at vit fóru av landinum fyri at kanna eftir hvat vit kundu selt??? Tað hevði ivaleyst tænt okkum enn betri!

Føroyska samfelagið tykist annars alt sum tað er at vera í eini biðistøðu. The land og maybe, sum bretar nevndu okkum fyri hálvári öld síðani. IMF-ararnir eru aftur á veg við sínum saneringsprogrammi. Eitt virki fyrir og annað eftir fer á heysin, og enn fleiri gerast arbeidsløys. Hvat verður endin, spyrja fólk, sum í løtuni í stórum tali liggja við onkrum krími. Ella sum onkur tók til: Tað má vera hetta MVG-ið sum nú er farið at ganga.

Útróðrarmenn kroystir

Sjálvt um tingmenn sóu líttla meining í fara í lögtingið viðmálumsum fiskivinnunevndin arbeidir við, tóku fleiri kortini orðið um tvídráttin millum útróður og troling

randi

Fiskivinnunevnd Løgtingsins hevur fingið skriv frá tveimum útróðarfeløgum og frá felagnum Snelluskup um at loyva húkaveiðu á friðaðu økjum norðanfyrir og vestanfyrir.

Tí er tað so lógið, at Kristligi Fólkaflokkurin, Føroya Framburðs- og Fiskivinnuflokkur leggur tað fram tað sama sum tingmál, helt Heini O. Heinsen, tá Løgtingið í seinastu viku hevði fyrstu viðgerð av málinum.

Trupulleikin hjá útróðrarmenninum og snellubátunum norðanfyrir og vestanfyrir er, at landleiðin har er friðað fyri alla veiðu. Hetta halda útróðrarmenninir ikki vera

neyðugt, tí landgrunnurin fær frið so nógvar dagar um árið, tá ikki er royndandi kortini fyri veður og streymi. Líkindini hjá útróðrinum hava verið sera vánalig í heyst og í vetur, og tí hava útróðrarmenn einki forvunnið.

Eiga at sleppa allastaðni

Í fjør fingið nakrir bátar at royna við snellu og nakrir við línu á Føroya Banka. Á sama hátt eigur loyvi at verða givið til veiðu við huki á friðaðu økjum norðanfyrir og vestanfyrir beinanvegin, sigur KFFF í viðmerkingum sínum.

Frank Davidsen í javnað-

arflokkinum segði, at friðingarnar á Føroya leiðini fyrst og fremst ganga út yvir trolaraflotan. Men tað er ein sannroynd, at veðrið, streymur og tann avmarkaði vegur, teir smærri bátarnir kunnu fara, ger tað neyðugt, at hesir bátar fáa roynt á øllum leiðum, tá roynandi er, segði hann.

Hann nevndi viðurskiftini hjá útróðrarmenninum í Vágum. Fyrr kundu teir fara sður í hav og fáa gyllt av toski í vartiðini, men tann útróðurin er meira ella minni farin í søguna, eftir at gangaskipini hava niðurfiskað gýtingarstovnin vestanfyrir og norðanfyrir. Tað hevur tó bragdað hjá snellubátunum um várið norðanfyrir og vestanfyrir, og teir smærri útróðrarmennir hava eisini fingið væl við línu, segði Frank Davidsen.

Smábátar sum ýti

Ein trupulleiki hjá teimum er, at teir stóru bátarnir eisini royna heilt inn í klettin. Tá teir smáu bátarnir hava fiskað væl vestanfyrir, eru teir stóru komnir dagin eftir. Smáu bátarnir hava verið brúktir sum ýti, tá stóru

linubátarnir við vestfallinum eru komnir at seta linuna niður ímillum smábátarnar, segði Frank Davidsen.

Hann helt tað vera burturvið at skuldseta smærri útróðrarmennir fyri at vera orsökini til, at tað gongur so seint at fáa toska- og hýstovnin uppáttur. Frank Davidsen helt tað ikki vera neyðugt at avmarkað útróðurin við friðing, tí útróðurin er frammanundan avmarkaður av veðri og streymi.

Fyrr ella seinni noyðast vit óivað at byta landgrunninum ímillum teir ymsu veiðihættirnar, segði Frank Davidsen.

Trolarnir kunnu eftir heilt stuttari tíð fiska tað innafur, sum teir missa av óveðri. Fyri útróðrarmenn kann tað henda, at óveður í vikur, og tá veðrið so verður gott aftur, er streymurin so harður, at linan ikki kann setast. Soleiðis eru viðurskiftini.

Frank Davidsen mælti til at loyva húkaveiðu á øllum økjum.

Eitt sindur av orðaskifti var um línuveiðu mótevnis troling, áðrenn málið varð beint í fiskivinnunevndina.

Minni møsn

Á lögtingfundinum hósdagin í seinastu viku kom Jógvan Sundstein við tí áheitan á tngið at avmarka talutiðina hjá tingmonnum. Talutiðin í hvørjum umfari átti at verðið stýtt nóg, segði hann.

Tingið er meira ein práttklubbi, í staðin fyri at tíðin verður brúkt til viðgerð av ávísam málum, segði Jógvan Sundstein.

randi